EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 30.5.2012
COM(2012) 324 final

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Portugals nationella reformprogram för 2012

och rådets yttrande om Portugals stabilitetsprogram för 2012–2016

{SWD(2012) 324 final}

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Portugals nationella reformprogram för 2012

och rådets yttrande om Portugals stabilitetsprogram för 2012–2016

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR UTFÄRDAT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken[1], särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation[2],

med beaktande av Europaparlamentets yttrande[3],

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

efter att ha hört ekonomiska och finansiella kommittén, och

av följande skäl:

(1) Den 26 mars 2010 antog Europeiska rådet Europeiska kommissionens förslag till en ny strategi för sysselsättning och tillväxt – Europa 2020. Strategin bygger på en utökad samordning av den ekonomiska politiken med inriktning på ett antal nyckelområden där åtgärder måste vidtas för att öka Europas potential för hållbar tillväxt och konkurrenskraft.

(2) Rådet antog den 13 juli 2010 en rekommendation om de allmänna riktlinjerna för medlemsstaternas och unionens ekonomiska politik (2010–2014) och den 21 oktober 2010 ett beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik[4], vilka tillsammans utgör de så kallade integrerade riktlinjerna. Medlemsstaterna uppmanades

---

1 EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.
2 COM(2012)324 final
3 P7_TA (2012) 0048 och P7_TA (2012) 0047
4 Rådets beslut 2012/238/EU av den 26 april 2012.

att beakta de integrerade riktlinjerna i sin nationella ekonomiska politik och sysselsättningspolitik.

(3) Den 12 juli 2011 antog rådet en rekommendation om Portugals nationella reformprogram för 2011.

(4) Den 23 november 2011 antog kommissionen den andra årliga tillväxtöversikten, som markerar inledningen av den andra europeiska planeringsterminen av integrerad förhandssamordning av den ekonomiska politiken, vilken är förankrad i Europa 2020-strategin.

(5) Den 2 mars 2012 godkände Europeiska rådet prioriteringarna för säkerställandet av finansiell stabilitet, finanspolitisk konsolidering och åtgärder för att främja tillväxten. Europeiska rådet underströk behovet av att på ett differentierat och tillväxtfrämjande sätt konsolidera de offentliga finanserna, återställa normala utlåningsvillkor i ekonomin, främja tillväxt och konkurrenskraft, ta itu med arbetslöshet och de sociala konsekvenserna av krisen och modernisera den offentliga förvaltningen.

(6) Den 2 mars 2012 uppmanade Europeiska rådet också de medlemsstater som deltar i europluspakten att i tid lägga fram sina åtaganden så att de kan tas med i deras stabilitets- eller konvergensprogram och nationella reformprogram.

(7) Den 2 maj 2012 lade Portugal fram sitt stabilitetsprogram för perioden 2012–2016 och den 7 maj 2012 lade Portugal fram sitt nationella reformprogram.

(8) Den 17 maj 2011 antog rådet genomförandebeslut 2011/344/EU för att ge Portugal ett medelfristigt ekonomiskt bistånd för en period av tre år från 2011 till 2014 i enlighet med rådets förordning (EU) nr 407/2010 av den 11 maj 2012 om inrättandet av en europeisk finansiell stabiliseringsmekanism. I det åtföljande samförståndsavtal som undertecknades samma dag och dess efterföljande tillägg fastställs de villkor för den ekonomiska politiken som ligger till grund för utbetalningen av det ekonomiska biståndet.

(9) Portugal har gjort goda framsteg på ett antal områden, men står fortfarande inför stora utmaningar. Det är fortsatt avgörande att de finanspolitiska målen uppnås om regeringen ska få fullt marknadstillträde inom programperioden. För att begränsa riskerna för de finanspolitiska målen för 2012 är det utomordentligt viktigt att de strukturella finanspolitiska åtgärderna i programmet genomförs snabbt och bestämt. Samtidigt måste regeringen koncentrera sig på reformer som tar tag i Portugals konkurrenskraftsproblem. I 2012 års budget fullföljs inte de tidigare planerna på en s.k. finanspolitisk devalvering. Detta gör det ännu viktigare att snabbt anta ytterligare strukturella arbetsmarknads- och produktmarknadsreformer för att få ner arbetskostnaderna, öka flexibiliteten och sänka hindren för nyetablering. Det kommer att krävas uthållighet och beslutsamhet från regeringens sida för att övervinna de starka särintressen som står i vägen för reformer.

(10) Vid den tredje översynen av det ekonomiska anpassningsprogrammet har man kunnat konstatera att Portugals genomförande av de villkor som anges i samförståndsavtalet fortfarande håller rätt kurs. Särskilt underskottsmålet för 2011 års offentliga finanser (5,9 % av BNP) har överträffats genom en överföring av bankernas pensionsfonder till staten på motsvarande 3 ½ % av BNP. Trots denna engångsåtgärd var den strukturella konsolideringen under 2011 stor och uppgick till 3 ½ % av BNP. Bankerna är på god

väg att uppfylla programmets kapitalkrav före årets utgång, men kapitalsituationen måste förbättras ytterligare under 2012 i linje med programmets krav och som ett resultat av Europeiska bankmyndighetens krav att möta statsskuldsexponeringar, det särskilda programmet för inspektioner på plats och den planerade överföringen av bankernas privata pensionsplaner.

(11) Nedgången i BNP 2011 var mindre än förväntat, eftersom export och konsumtion utvecklades bättre än väntat. Det fjärde kvartalet 2011 och början av 2012 visade dock en svag inhemsk efterfrågan, skarpt stigande arbetslöshet och lågt företagsförtroende. Enligt kommissionens vårprognos har utsikterna för 2012 försämrats och BNP väntas falla med 3,3 procent, dvs. tre procentenheter mer än beräknat under hösten. Den ekonomiska tillväxten under 2013 kommer också att vara mer begränsad än man från början väntade sig. Den externa anpassningen har hittills gått förbluffande fort – portugisisk export har vunnit marknadsandelar utanför EU och importen har avtagit avsevärt –, men det är ovisst om den kommer att kunna upprätthållas. Med tanke på den stora utlandsskuld som Portugal byggt upp krävs det mycket långtgående ytterligare anpassningar av strukturell karaktär.

(12) Budgeten för 2012 siktar på ett underskott i de offentliga finanserna på 4,5 % av BNP, vilket är i linje med det ekonomiska anpassningsprogrammets krav och med rådets rekommendationer till Portugal enligt förfarandet vid alltför stora underskott. De medelfristiga planer för konsolidering av de offentliga finanserna som presenteras i stabilitetsprogrammet överensstämmer också med det ekonomiska anpassningsprogrammets övergripande underskottsmål och ett budgetunderskott på högst 3 % av BNP förväntas till 2013. 2012 års budget omfattar konsolideringsåtgärder på mer än 5 % av BNP, vilka utgörs av permanenta strukturåtgärder. Två tredjedelar av åtgärderna är på utgiftssidan och omfattar en betydande minskning av löner och pensioner inom den offentliga sektorn, en minskning av antalet offentligt anställda med 2 % (heltidsekvivalenter) och en rationalisering av statsägda företag. På intäktssidan planeras det i budgeten färre skattebefrielser, ett ökat antal varor och tjänster som beskattas till den normala mervärdesskattesatsen, högre bolagsskatt och inkomstskatt, en ökning av punktskatterna och ökade satsningar på att bekämpa skatteflykt och skattebedrägerier. Underskottet förväntas minska ytterligare till 1,8 % av BNP 2014 och 1 % av BNP 2015. De största riskerna för de finanspolitiska målen rör främst statsägda företag och lokala och regionala myndigheter. När det gäller det strukturella saldot väntas den strukturella anpassningen av de offentliga finanserna ligga över sju procentenheter av BNP under åren 2011–2012. Det medelfristiga målet med -0,5 % av BNP återspeglar i tillräcklig utsträckning kraven i stabilitets- och tillväxtpakten. När det gäller den offentliga skulden väntas den kulminera vid 115,7 % av BNP 2013 och därefter successivt minska.

(13) Det ekonomiska anpassningsprogrammets framgång beror till stor del på att det genomförs en lång rad strukturreformer vars syfte är att avskaffa den stelhet och de flaskhalsar som ligger till grund för ekonomins tioåriga stagnation. Påtagliga framsteg har gjorts fram till nu. Det omfattande och ambitiösa reformprogrammet är på god väg när det gäller arbetsmarknad, hälsovård, bostäder, rättsväsen och obestånd och rättsliga ramar som inbegriper konkurrens. Även privatiseringarna har hittills varit mycket framgångsrika. Inom nätverksindustrierna har framstegen varit mer blandade. Särskilt inom energisektorn återstår det att utveckla en övergripande strategi för att avhjälpa sektorns problem med ökande skulder genom att åtgärda alltför höga hyror.

(14) En strategisk omfördelning av strukturfonderna är på gång, med fokus på stöd till ungdomars sysselsättning och konkurrenskraft (särskilt små och medelstora företag). De nya åtgärderna stärker insatser på områdena för ”sysselsättningspass”, utbildnings- och yrkeskvalifikationer och tillgång till finansiering för små och medelstora företag.

(15) Portugal har gjort ett antal åtaganden inom europluspakten. Åtagandena, och genomförandet av de åtaganden som föreslås 2011, avser att förbättra konkurrenskraften, sysselsättningen och de offentliga finansernas hållbarhet, och samtidigt stärka finansiell hållbarhet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Portugal att vidta följande åtgärder under perioden 2012-2013:

Genomföra de åtgärder som anges i genomförandebeslut 2011/344/EU och som specificeras ytterligare i samförståndsavtalet av den 17 maj 2011 och dess efterföljande tillägg.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande